

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 2P/94/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314204077
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2014:6314204077.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom JUDr. Jozefom Zlochom, v právnej veci starostlivosti o maloletú T. H., nar. XX.X.XXXX, bytom ako pestúni, v pestúnskej starostlivosti manželov G.. S. Q. F., nar. XX.XX.XXXX a G.. P. Q., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom W., Q. XX, dcéru P. W., nar. X.X.XXXX, trvale bytom H. X., T. I. XXXX/X, toho času H. X., T. I. X a O. X. H., nar. X.X.XXXX, toho času na neznámom mieste, zast. opatrovníkom P. F., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Banská Bystrica, o vyhlásenie maloletej za osvojiteľnú, pozbavenie rodičov výkonu rodičovských práv a ustanovenie poručníka maloletej, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že maloletá T. H., nar. XX.X.XXXX, národnosť slovenská štátna príslušnosť SR, dieťa matky P. W., nar. X.X.XXXX a otca O. X. H., nar. X.X.XXXX, je o s v o j i t e ľ n á.

II. Rodičia maloletej, P. W., nar. X.X.XXXX a O. X. H., nar. X.X.XXXX sa p o z b a v u j ú výkonu rodičovských práv k maloletej.

III. Súd maloletej T. H., nar. XX.X.XXXX u s t a n o v u j e za poručníka P. P. W., nar. XX.X.XXXX, bytom N. A. M., F. X, ktorá bude maloletú zastupovať, okrem správy jej majetku, bez povinnosti osobnej starostlivosti o maloletú a bude dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti o maloletú. Poručník je p o v i n ť predkladať súdu správy o maloletom dieťati a o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa, a to vždy do 30.6. a 31.12. príslušného kalendárneho roka.

o d ô v o d n e n i e :

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno podal podnet na začatie konania o splnení podmienok osvojiteľnosti, na pozbavenie výkonu rodičovských práv a ustanovenie poručníka maloletej T. H., nar. XX.X.XXXX. Svoj podnet odôvodnil tým, že maloleté dieťa je narodené z manželstva rodičov, ktorí v spoločnej domácnosti nežijú. Matka maloleté dieťa opustila cca 4 hodiny po pôrode. Dňa 8.2.2012 sa dostavila na oddelenie SPODaSK ÚPSVaR Rimavská Sobota a podpísala privolenie na osvojenie maloletého dieťaťa z dôvodu, že na výchovu maloletej nemá vytvorené vhodné podmienky. Rozsudkom OS Rimavská Sobota bola maloletá zverená do pestúnskej starostlivosti. ÚPSVaR Brezno za poručníka maloletej navrhol ustanoviť P. P. W., ktorá s ustanovením za poručníka súhlasí.

Tunajší súd svojim uznesením č.k. 2P/94/2014-6 zo dňa 20.5.2014 začal konanie o osvojiteľnosti maloletej, o pozbavenie jej rodičov výkonu rodičovských práv a ustanovenie poručníka maloletej.

Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní dňa 2.7.2014 a 20.8.2014, pričom vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav:

Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa navrhol na pojednávaní rozhodnúť o osvojiteľnosti maloletej, z dôvodov uvedených v písomnom podnete. Zároveň navrhol pozbaviť rodičov výkonu rodičovských práv k maloletej a maloletej ustanoviť poručníka v osobe P. P. W., pracovníčke ÚPSVaR Brezno. Zdôraznil, že otec maloletej má naďalej neznámy pobyt, o maloleté dieťa sa nijakým spôsobom nezaujíma, starostlivosť o maloleté dieťa nezabezpečuje už od jeho narodenia. Matka maloletej maloletú opustila už po pôrode a podpísala privolenie s osvojením dieťaťa. Maloletá bola v minulosti umiestnená do detského domova a následne bola zverená do pestúnskej starostlivosti. Situácia sa nezmenila, matka maloletej neprejavuje o ňu nijaký záujem, čím hrubo porušuje rodičovské povinnosti. Otec maloletého dieťaťa nikdy neprejavil reálny záujem o maloletú, už v minulosti bol jeho pobyt súdom neznámy. Ani jeden z rodičov si svoje rodičovské povinnosti neplní, neplní vyživovaciu povinnosť.

Pestún s vyhlásením maloletej za osvojiteľnú a pozbavení rodičov rodičovských práv súhlasil. Vyjadril súhlas aj s ustanovením poručníka v osobe P. P. W.. Vo vzťahu k maloletej uviedol, že v jeho, resp. v ich pestúnskej starostlivosti je už od apríla 2012, s manželkou ju vychovávajú, starajú sa o ňu. So starostlivosťou o maloletú problémy nemajú, maloletú si chcú osvojiť a jedinou prekážkou osvojenia bola len skutočnosť, že maloletá doposiaľ za osvojiteľnú vyhlásená nebola. Žiaden z rodičov neprejavil záujem o maloletú v čase, kedy je v ich starostlivosti. Na osvojení maloletej sú s manželkou pevne rozhodnutí.

Pestúnka sa pripojila k prednesu svojho manžela, maloletú si chcú osvojiť. Ona je v súčasnosti s maloletou na rodičovskej dovolenke, rodičia nekontaktovali ani ju a to akýmkoľvek spôsobom. Konanie o osvojiteľnosti ona považuje za ďalší stupeň k tomu, aby dieťa mohlo byť osvojené. S navrhovaným poručníkom sú s manželom v pravidelnom kontakte z dôvodu jej pracovného zaradenia na ÚPSVaR Brezno. Po prípadnom vyhlásení maloletej za osvojiteľnú ona s manželom podajú návrh na osvojenie maloletej.

V knihe narodení matričného úradu Rimavská Sobota, vo zväzku 83, ročník 2012, na strane 115 pod por.č. 86 je zapísané dňa XX.X.XXXX narodenie maloletej T. H., z matky P. W., nar. X.X.XXXX a otca O. X. H., nar. X.X.XXXX.

Matka maloletej dňa 8.2.2012 podpísala privolenie na osvojenie vo vzťahu k maloletej a to za účasti dvoch svedkov, sociálnych pracovníkov ÚPSVaR Rimavská Sobota.

Uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. 1PPoM/2/2012-9 zo dňa 9.2.2012 bola maloletá Randhawová, v tom čase meno neurčené, dočasne zverená do starostlivosti Detského domova Jesenské. Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. 14P/14/2012-11 zo dňa 19.3.2012 bolo maloletej určené meno T.. Konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou bolo uznesením zastavené.

Uznesením okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 2P/52/2012-29 zo dňa 27.3.2012 bola maloletá predbežne zverená do pestúnskej starostlivosti navrhovateľkou G.. P. Q. a G.. S. Q. F., došlo k zrušeniu predbežného opatrenia, ktorým bola maloletá zverená do starostlivosti Detského domova Jesenské. Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. 2P/52/2012-47 zo dňa 30.5.2012 bola maloletá zverená do pestúnskej starostlivosti manželov G.. P. Q. a G.. S. Q. F., s povinnosťou vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, s oprávnením zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach.

Podľa správy o pomeroch rodičov maloletého dieťaťa maloleté dieťa pochádza z manželstva matky P. W. a O. X. H.. Matka s žije v domácnosti s piatimi maloletými deťmi, ktorých otcom je nebohý U. W.. Rodina je zabezpečovaná sociálnymi dávkami, starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka s ohľadom na finančné možnosti a osobnostné predpoklady. Sporadicky sa v rodine na žiadosť všeobecného lekára vykonávajú sociálne návštevy s cieľom motivovania matky k zabezpečeniu pravidelného očkovania maloletých detí; matka po vykonanej sociálnej intervencii vykoná nápravu. O maloletú T.

sa matka od doby umiestnenia do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu ani počas zverenia maloletej do pestúnskej starostlivosti prostredníctvom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nijakým spôsobom nezaujímal. Pokiaľ ide o manželstvo rodičov maloletej toto je disfunkčné, manžel matky podľa vyjadrenia matky nie je biologickým otcom maloletej a maloletá pochádza z jej krátkodobej známosti na diskotéke. ÚPSVaR Rimavská Sobota v správe konštatoval, že matka o svoje dieťa neprejavuje skutočný záujem, podpísala súhlas s osvojením maloletého dieťaťa a z toho dôvodu navrhol po vykonanom dokazovaní vysloviť, že maloletá je osvojiteľná.

Navrhovaný poručník sa pojednávania nezúčastnil, svoju neúčasť ospravedlnil prostredníctvom kolízneho opatrovníka, ktorý zároveň za poručníka vyjadril súhlas s ustanovením za poručníka. P. P. W. bola pritom v obdobných prípadoch ustanovená, keď rodičia boli pozbavení výkonu rodičovských práv za poručníka ustanovená a spĺňa podmienky za ustanovenie za poručníka.

Podľa § 180a Občianskeho súdneho poriadku,

(1) Ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa osobitného predpisu, môže začať aj bez návrhu konanie o osvojiteľnosti.

(2) Účastníkmi konania sú dieťa a jeho rodičia. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý dosiahol vek šesťnásť rokov, je účastníkom konania, aj keď nie je zákonným zástupcom dieťaťa. V tomto konaní má procesnú spôsobilosť. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý nedosiahol vek šesťnásť rokov, musí byť v tomto konaní zastúpený svojím zákonným zástupcom.

(3) Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi konania, ak sú pozbavení rodičovských práv a povinností, ak boli pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak nie sú schopní posúdiť dôsledky osvojenia. V týchto prípadoch je účastníkom konania poručník.

(4) Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi konania ani v prípade, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

(5) Súd v konaní môže vypočúť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma i okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

(6) O osvojiteľnosti rozhodne súd rozsudkom bez zbytočného odkladu, najneskôr do troch mesiacov odo dňa začatia konania. Túto lehotu možno predĺžiť najviac o tri mesiace, ak rozhodnutiu súdu bránia vážne dôvody a objektívne príčiny.

Podľa § 101 ods.1 Zákona č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "Zákon o rodine"), na osvojenie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Rovnako potrebný na osvojenie je súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolať súhlas možno len do času, kým nie je maloleté dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

Podľa § 102 ods.1 Zákona o rodine, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

c) ak dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

Podľa § 102 ods.2-4 Zákona o rodine,

(2) Osobný súhlas rodiča podľa odseku 1 písm. c) musí mať písomnú formu a musí byť uskutočnený pred súdom alebo pred orgánom sociálnoprávnej ochrany, alebo pred povereným zamestnancom orgánu sociálnoprávnej ochrany v zdravotníckom zariadení, kde sa dieťa narodilo. Odvolať súhlas možno len do času, kým maloleté dieťa nie je umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

(3) Súhlas na osvojenie v prípadoch uvedených v odseku 1 dáva opatrovník, ktorý bol osvojovanému maloletému dieťaťu ustanovený v konaní o osvojenie. Na ustanovenie opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia opatrovníka zaniká vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

(4) O splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

Podľa § 113 ods.3 Občianskeho súdneho poriadku, s konaním o osvojiteľnosti je spojené konanie o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu, ak už skôr nebolo rozhodnuté o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu.

Podľa § 38 ods.4 Zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

Podľa § 39 ods.2 Zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

Podľa § 39 ods.4 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

Podľa § 56 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

Podľa § 57 ods.1 Zákona o rodine, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

Podľa § 58 ods.1 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

Na základe vykonaného dokazovania súdu dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre vyslovenie osvojiteľnosti maloletej podľa § 102 ods.4 Zákona o rodine. Maloletá sa narodila v disfunkčnom manželstve, pričom podľa vyjadrenia matky jej manžel nie je biologickým otcom maloletej. Sama matka maloletej prakticky bezprostredne po narodení dieťaťa maloleté dieťa v pôrodnici opustila a následne dala privolenie k osvojeniu maloletej. Matka maloletej bola informovaná, že privolenie na osvojenie môže odvolať len do času, kým nie je maloleté dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov. Zároveň žiaden z rodičov maloletej po jej narodení o maloletú záujem neprejavil, na výživu maloletej súdom určeným výživným žiadne z nich neprispieva. Na základe uvedeného súd potom vyslovil, že maloletá T. H., nar. XX.X.XXXX, z matky P. W. a otca O. X. H., je osvojiteľná.

Zároveň súd rodičov maloletej pozbavil výkonu rodičovských práv vo vzťahu k maloletej; rodičia maloletej závažným spôsobom porušili povinnosti rodiča, nakoľko si dlhodobu neplnia svoje rodičovské práva a povinnosti k maloletej, neprejavujú záujem o ňu, na jej výživu neprispievajú, pričom matka maloletej okrem toho privolením k osvojeniu prejavila, že svoje rodičovské práva a povinnosti k maloletej plniť nemieni. Žiaden z rodičov sa o maloletú nestará a starostlivosť o maloletú veku jej troch mesiacov zabezpečujú manželia Q., ktorým je maloletá zverená do pestúnskej starostlivosti.

Nakoľko súd matku pozbavil výkonu rodičovských práv, súd maloletemu dieťaťu ustanovil poručníka v osobe P. P. W., ktorá so svojim ustanovením za poručníka súhlasila. Povinnosťou poručníka bude povinnosť zastupovať maloleté dieťa a správa majetku dieťaťa bez povinnosti osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Poručník bude povinný dvakrát ročne, k určeným termínom podať na súd správy o výkone svojej funkcie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.